

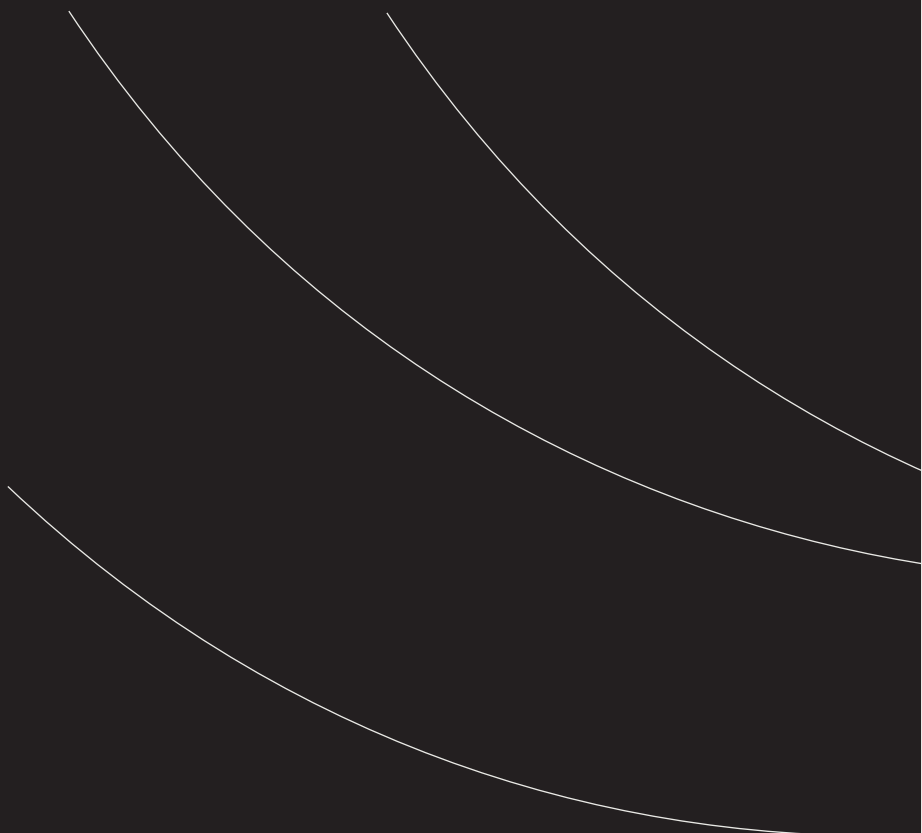
Lenka Kahuda Klokočková

Hypotézy

Disertační práce — sešit II

Mapa české současné kresby

HYPOTÉZY VÝZKUMU SOUČASNÉHO
VNÍMÁNÍ KRESBY

FUD UJEP 2020

Lenka Kahuda Klokočková

Hypotézy

Disertační práce — sešit II

Mapa české současné kresby

HYPOTÉZY VÝZKUMU SOUČASNÉHO
VNÍMÁNÍ KRESBY

Napsala MgA. Lenka Kahuda Klokočková
Doktorský studijní program Výtvarná umění,
obor Vizuelní komunikace
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Fakulta umění a designu
Školitel doc. Mgr. Martin Raudenský, Ph.D.

Ústí nad Labem 2020

Hypotézy (předpoklady) Výzkumu současného vnímání kresby

Zde je nastíněna podrobnější orientace zájmu výzkumu, již konkretizovaného zaměření projektu spočívajícího v principu stanovení hypotetických definic, jakožto tematických cílů výzkumného prošetření. Autorčin přístup k formulaci výzkumných témat byl vedený ve směru vývoje zdola nahoru (tzv. bottom-up).

Stanovené předpoklady z různých úhlů rozkrývají rozhodující ideje o kresbě, což bylo i autorčíným původním záměrem (Barthesovou metodou punctum, afekt ad.). V práci jsou představeny její vhledy a snahy o homogenní formulace představ, myšlenek, pojmů, vjemů, pohybů, prožitků, hodnocení, názorů, motivací ad. Autorka specifikovala základní body budoucího výkladu a způsob jeho tvorby. Získaná data a úvahy vsadila do souvislostí. Koncentrovala ústřední skupinu předpokladů, ze které vycházela k jejich ověřování rešeršemi a pokusy o přesnější formulace směrem k objektivizovaným postojům.

HYPOTÉZY

I

Bezobsažná čára vs. kresba jako artefakt.

II

Kresba může být sdělením, ale také jen čárou. Vnuknutí obsahu je její symbolizací, symbol je nositelem významu kresby. Jedná se o volní tvůrčí akt myslí, kterou konstruujeme z vnímané čáry kresbu, jako artefakt, tedy umělecké dílo. Kromě čar vnímáme i přidané sdělení. Sdělení v artefaktu je v synergii s kresbou.

III

Kresba se stane uměním, když jí je tento status přiznán byť jen jednotlivcem.

IV

Kresba je artikulovaná, smyslově vnímatelná stopa působení entity (jevu/objektu) v prostoru.

V

Kresba je záznam pozorování. Jak mentálním záznamem (subjektivním), tak záznamem ve smyslově vnímatelné formě (objektivním), který je interpretovatelný jako kresba.

VI

Kresba je mentálním zaznamenáním ve smyslově vnímatelné podobě. Kresbu je možno vidět, hmatat, slyšet či jinak smyslově zakoušet a to i v kombinaci smyslů, tedy interrecepčně. Je možné k takovému vnímání přistupovat pomocí vlastností kresby?

VII

Kresba vzniká myšlenkovým konstruktem člověka. Vyjevuje se. Spočívá ve vnímání, ale i v představě fragmentů věci, tj. věci složené z bodů a linií, v prostoru.

VIII

Stvořit kresbu dosaženým fondem poznání (zkušeností), může pro člověka znamenat představovat si ji, pamatovat, ale i smyslově vnímat. Tedy uvidět, osahat, tak i stvořit – ve smyslu vyvinout, naprogramovat (dát příkaz), ručně zaznamenat – tedy uskutečnit ji množstvím způsobů mediace.

IX

Kreslení je navýsost mentální činností. Jedná se o vnitřní sledování, také prohlubování, ubírání a přidávání představy, obdobně jako její vědomé projevování – zpřítomňování, smyslové sledování, probíhající vnímání a reflexi. Slovo „kreslení“ je v českém jazyce podstatným jménem slovesným, v průběhovém času neurčitkem. „Kreslit“ může být i mentální proces uvědomění si přítomnosti kresby.

X

Dokreslit je dokonavý vid slovesa „kreslit“. Kreslit je časově neohraničená, dá se říci nadčasová lidská činnost. Dokreslit neznámá, že námi vyjevená – zpřítomnělá, tedy vědomím rozpoznána – kresba skončí. Kresba je nekonečná. Pokud si kresbu uvědomíme, možná ji i v jistém směru pro sebe dokončíme, vyčerpáme-li na ni všechny naše vědomostní a zkušenostní fondy. Tím je pro nás vlastně nekonečná, stále se proměňující v závislosti na nových poznáních, nemluvě o zkušenostních rejstřících ostatních vnímatelů. Zůstane-li tato kresba v naší paměti, je stále přítomna, dokud si na ni dokážeme vzpomenout.

XI

Kresba (i jako pouhá představa) je prezentována i přijímána hmotou.

XII

Kresba realizovaná člověkem je smyslově zaznamenaný bodový či lineární jev/objekt přítomný v prostoru.

XIII

Kresba medializovaná lidským tělem probíhá působením síly na nástroje a materiály. Proces spojování, narušování, ulpívání nebo odjímání hmoty, vzniká z rozhodnutí (záměru) uchopit takový nástroj. Vlastní tělo lze také pojmout za nástroj a obdobně jím manipulovat, aby zanechávalo stopu. Ta může být dočasná nebo trvanlivá (věčná). V každém případě smyslově vnímatelná.

XIV

Kresba medializovaná člověkem způsobem zkonstruování kreslího (ná)stroje, který by zanechával stopu a člověk svou intencí (tvůrčím záměrem) stvoří ze stopy artefakt. Z čáry kresbu.

XV

Záznam kresby může proběhnout třeba i přístrojovým snímáním pohybu v prostoru.

XVI

Záznam kresby může být i dokument z procesu tvorby kresby.

XVII

Kresba zjištěná člověkem, který nalezne něco, o čem myslí jako o kresbě, nález takto vyhodnotí, pojme ho za symbol a tím i za umělecké dílo. Člověk může zkusit dílo prezentovat ostatním (společensví myslí) a snažit se je přesvědčit o svém způsobu vnímání a interpretaci. Předkládá podnět k dohodě (intersubjektivní konvenci), že se jedná o kresbu, tedy o umění. Kresba se stane takzvaným vysokým uměním v momentu poskytnutí intersubjektivnímu poli, jeho rozhodnutí nasvědčujícím o jejích hodnotách a jejím přijetím jako uměleckého díla do kulturního rámce. Institucionalizuje se.

XVIII

Na kresbě je nejvíce vzrušující okamžik její tvorby, jejího objevu. Pro sebe ji může objevit i její percipient. Jedná-li se o prezentované umělecké dílo, je v tom okamžiku jeho participujícím spolu-tvůrcem.

XIX

Mediace kresby prostřednictvím lidské psycho-motorické činnosti je stále platným a respektovaným způsobem. Člověk svým tělem, např. rukama, zhmotňuje smyslově vnímatelnou podobu, zatím pro nikoho dalšího nepřítomné, neviditelné kresby. Pro individuálně představovaný vnitřní obraz, objekt, sled dějů, nebo jen ideu, touto cestou hledá formální vyjádření podstaty (obsahu). K podstatě se lze přiblížit skrze naučené vnímání a orientaci ve sdílených vzorcích (jazyku) komunikace s ostatními příslušníky dané kultury.

Hypotézy

sešit II, součást e-knihy disertační práce

Mapa české současné kresby

HYPOTÉZY VÝZKUMU SOUČASNÉHO VNÍMÁNÍ KRESBY

Napsala MgA. Lenka Kahuda Klokočková

Doktorský studijní program Výtvarná umění,

obor Vizuální komunikace

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Fakulta umění a designu

Školitel doc. Mgr. Martin Raudenský, Ph.D.

Ústí nad Labem 2020

